

Forsvarsbygg
Postboks 405 Sentrum

0103 OSLO

Vår ref.:
17/13324-4
Løpenr.:
64406/17

Saksbehandler:
Björg Kippersund
Tlf. dir.innvalg:
77 78 81 57

Arkiv:
L12 SAKSARKIV
Deres ref.:
2017/484-22/411

Dato:
03.10.2017

UTTALELSE - EVENES FLYSTASJON OG HARSTAD/NARVIK LUFTHAVN - VARSEL OM IGANGSETTING AV ARBEID MED STATLIG REGULERINGSPLAN OG HØRING AV PLANPROGRAM

Fylkeskommunen skal som regional planmyndighet veilede og bistå kommunene i deres planleggingsoppgaver. Fylkeskommunen har etter folkehelseloven også et folkehelseansvar innenfor sine sektorer. Fylkeskommunens innsigelseskompetanse i plansaker etter plan- og bygningsloven inkluderer kulturminne-, kulturmiljø- og landskapshensyn, friluftsliv, samordnet areal- og transportplanlegging, kjøpesenter, regional plan eller planstrategi, barn og unges interesser, universell utforming, fylkesveger og havbruksinteresser/akvakultur.

Viser til deres oversendelse, datert 29.06.2017. Planavdelingen hos stabssjefen gir her en samordnet uttalelse fra Troms fylkeskommune på vegne av våre ulike fageter.

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for ny militær aktivitet ved Evenes flystasjon, samt avklare forholdet til sivil drift ved lufthavnen. Evenes flystasjon skal ha funksjon som fremskutt base for nye F35 jagerfly, samt være base for nye maritime overvåkningsfly. Planarbeidet gjennomføres som statlig planprosess etter PBL §§ 6.4 og 12.2. Planen utløser krav om konsekvensutredning, og det er utarbeidet forslag til planprogram. Planområdet ligger i all hovedsak i Evenes kommune i Nordland fylke, i nord går en mindre del av området inn i Skånland kommune i Troms.

Generelt

Tiltaket er av vesentlig omfang. Både i utbyggingsfasen og driftsfasen fins et betydelig potensial for lokale og regionale leveranser, arbeidsplasser og tilflytting. Samtidig vil tiltaket belaste ved endret og økt støybelastning fra ny flyaktivitet samt anleggstrafikk. Vi forventer at planarbeidet vil gi gode og realistiske vurderinger både omkring hvilke positive ringvirkninger som kan skapes og hvordan ulempene skal håndteres og avbøtes.

Planprogrammet

Forslag til planprogram gir i hovedsak en god oversikt over tiltaket og utfordringer knyttet til dette. Vi kommenterer i det følgende noen tema/punkter både med tanke på justering av planprogrammet og oppfølging i planprosessen.

Kap. 2.3 Overordnede føringer

Etter vårt syn er regionale føringer noe svakt omtalt i planprogrammet. Vi vil spesielt nevne de regionale vannforvaltningsplanene som er utarbeidet for begge fylkene. Disse, og vannforskriften/vanddirektivet bør omtales under kap 2.3, og miljømål for vannforekomstene må legges til grunn for vurderinger i KU, kap. 4.6 *Naturmiljø*.

Troms fylkeskommunes gjeldende planer og strategidokumenter finnes for øvrig på:

<http://www.tromsfylke.no/#/innhold/tjenester/planlegging/planer-og-strategier/>

Kap 4: Utredningsbehov

Vi mener at *kap. 4.4 Støy* og *4.13 Befolkningens helse* på en god måte tar opp en av hovedutfordringene med tiltaket - støy. Støy genereres både fra flyaktivitet og fra vegtrafikk i anlegg og drift. Støybelastningen må vurderes samlet. Det er her viktig at både KU og planbeskrivelse blir konkret og forståelig omkring den reelle flyaktivitet/støykonsekvens. Støykonsekvens/-belastning og avbøtende tiltak er vanskelig å vurdere sikkert før tiltaket er satt i verk, og vi forventer at det legges opp til et overvåkings-/oppfølgingsprogram i driftsfasen.

Kap 4.7 Kulturminner og kulturmiljø: Nord for planområdet og i Skånland kommune, ca 4 kilometer fra reguleringsplangrensen, ligger et område som er foreslått som et av Troms fylkes kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse. Vi anmoder om at konsekvensutredningen omhandler dette området med samiske markebygder i Skånland.

<http://www.riksantikvaren.no/Aktuelt/Hoeringer-og-kunngjoeringer/Hoering-Kulturhistoriske-landskap-av-nasjonal-interesse-i-Troms>

Vi viser her til egen uttalelse fra Sametinget.

Kap. 4.10 Infrastruktur, vegnett og transport, må etter vårt syn være tydelig på at ny aktivitet på Evenes også skal følges av at kollektivtilbud skal ta sin del av trafikkveksten. KU må gi input til økt/endret behov for kollektivtilbud. Trafikksikkerhet og funksjonalitet for gående og syklende må også vektlegges som tema i KU.

Troms fylkeskommune sammen med Nordland fylkeskommune og Statens vegvesen har hatt ekstra fokus på kollektivtransporten i planleggingen av Hålogalandsveien. Det er enighet om at Evenes flyplass bør bli et av kollektivknutepunktene i dette store veiprojektet.

Med knutepunkt menes fysiske løsninger hvor regionbussene / lokalbussene også kan betjene Evenes flyplass / Evenes flystasjon. Regionbussene må ikke forveksles med Flybussen, som er tilpasset flyenes landings- og avgangstider. Regionbussene (f.eks. Narvik – Svolvær) kjører ruter uavhengig av flyavganger, og vil i stor grad fungere som arbeidsbuss for både den sivile og militære delen i tillegg til andre reisende. For regionbussene vil knutepunktet fungere nærmest som et vanlig busstopp uten noen opphold.

Samferdselsetaten i Troms fylkeskommune, forutsetter at vi får delta aktivt i arbeidet med utformingen og lokalisering av dette knutepunktet i nært samarbeid med Nordland fylkeskommune og Statens vegvesen. Kollektivknutepunktet må komme med i planprogrammet.

Vi mener at tiltakets influensområde er noe snevert beskrevet i *kap 4.12 Lokal og regional utvikling*. Både med tanke på bosetting og leveranser i anleggs- og driftsfasen vil de to store kommunene Harstad og Narvik, med bysentra hhv. ca. 45 minutt og 1 times kjøring unna, i vesentlig grad kunne bidra positivt til tiltaket og høste ringvirkninger, sammen med de nærmeste kommunene.

I planforum i september kunne prosjektet ikke si noe om hvilket opplegg det blir for de nye arbeidsplassene på flystasjonen (turnus, beordring, pendling mm).

Vi forventer at konsekvensutredninger belyser hvordan tilrettelegging av boliger, fysisk og sosial infrastruktur kan bidra til at flest mulig av de nye ansatte kan bosette seg i regionen. Samtidig forutsettes at utbyggingen legges opp på en måte som muliggjør en vesentlig andel av lokale og regionale leveranser.

Medvirkning / samarbeid med berørte myndigheter

Det er allerede gjennomført åpne møter i de direkte berørte kommunene. I kap. 5.3.2 i planprogrammet er det også annonsert møterunder i høringsfasen – dette må tas inn i tabellen «oversikt over beslutningsprosesser og anledning til å medvirke». Planprogrammet bør også gi åpning for andre interesserte å be om møter med/informasjon fra prosjektet. Mest nærliggende tenker vi her på kommunene Harstad og Narvik og næringsaktører/-sammenslutninger i regionen.

Regionalt planforum

Forsvarsbygg har presentert tiltaket i 2 runder i planforum, hver for seg i Troms og Nordland i februar/mars, og i felles møte i Harstad 14. september. Dette er bra og nyttig for alle parter. I sistnevnte møte ble det også avtalt nytt felles planforum i januar 2018. Da vil FB ha kommet langt med planforslaget, men det er fortsatt anledning til innspill og justeringer før planen legges ut på høring. Jfr. erfaring fra Hålogalandsvegen vil dette kunne bidra til forankring av planløsningen og dermed gi mer smidig behandling i høringsfasen. Dette møtet må inn i oversikten.

Viser også til vedlagte referat fra felles planforum 14. september med innspill til både planprogrammet og den videre planprosessen.

Avslutning

Troms fylkeskommune ønsker lykke til med planarbeidet. Våre fagetater bidrar gjerne med sin kunnskap og kompetanse underveis i prosessen.

Med vennlig hilsen

Stine Larsen Loso
plansjef

Björg Kippersund
rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Kopi:

Fylkesmannen i Troms, Postboks 6105, 9291 TROMSØ
Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10, 8003 BODØ
Nordland Fylkeskommune, Fylkeshuset, Postmottak 8048 BODØ
Statens vegvesen, Region Nord, Postboks 1403 8002 BODØ
Sámediggi/Sametinget, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 KARASJOK
Harstad kommune, Postmottak, 9479 HARSTAD
Skånland kommune, Postboks 240, 9439 EVENSKJER
Evenes Kommune, Postboks 43, 8539 BOGEN I OFOTEN
Tjeldsund Kommune, Tjeldøyveien 800, 9444 HOL I TJELDSUND
Narvik Kommune, Postboks 64, 8501 NARVIK